

Aan de Minister van Economische Zaken

**Directoraat-generaal
Economie en Digitalisering**
Directie Digitale Economie

Auteur

[Redacted signature block]

TER BESLISSING

Datum
18 juni 2025

Kenmerk
DGED-DE / 99507134

nota
TER BESLISSING

Beantwoording Kamervragen AI-fabriek en AI-
Gigafabriek

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

[Redacted signature lines]

Aanleiding

De leden Postma, Holman en Six Dijkstra (allen Nieuw Sociaal Contract) hebben vragen gesteld over de (cofinancierings-)aanvraag AI-fabriek en het aangeven van interesse in de AI-gigafabriek. Gezien de deadline voor het aangeven van interesse in een AI-gigafabriek op 20 juni is, wordt verzocht de vragen uiterlijk donderdag 19 juni te beantwoorden.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de beantwoording van de vragen.

Kernpunten

- Op 20 juni 17:00 is de deadline voor de 'Call for Expression of Interest' waar lidstaten, bedrijven met een hoofdkantoor in de EU of andere organisaties interesse voor een AI-Gigafabriek kenbaar kunnen maken bij de Europese Commissie en EuroHPC.
- Op 30 juni 17:00 is de deadline voor de Europese call voor een AI-fabriek. Dit gaat om een voorstel voor een AI-fabriek in Groningen, waarvoor een nationale bijdrage nodig is om Europese co-financiering aan te vragen.

Toelichting

AI-fabriek

- Een AI-fabriek is een initiatief dat door de Europese Commissie is geïntroduceerd om rekenkracht, data en talent beschikbaar te stellen voor het AI-ecosysteem om geavanceerde AI-modellen en -applicaties te ontwikkelen.

- De AI-fabriek wordt publiek gefinancierd en richt zich op de pre-commerciële fase bij de ontwikkeling van AI-modellen. De AI-fabriek helpt naar commercialisering voor met name innovatief mkb (startups en scale-ups). Het gaat onder andere om AI-toepassingen en -onderzoek voor onder andere defensie/veiligheid, zorg, landbouw, mobiliteit en maakindustrie.
- Op 18 april jl. is de Kamer geïnformeerd over de uitkomsten van de verkenning vanuit het Rijk naar de nut en noodzaak van een AI-fabriek in Nederland en is aangekondigd dat het Kabinet voornemens is om samen met het consortium uiterlijk 30 juni een voorstel in te dienen voor een AI-fabriek in Nederland.

AI-Gigafabriek

- Aanvullend op de AI-fabrieken heeft de Europese Commissie aangekondigd maximaal vijf AI-Gigafabrieken van EUR 3-5 mld. per stuk te willen realiseren.
- Parallel aan de AI-fabriek in Groningen lopen er initiatieven voor een grootschalige AI-Gigafabriek in Nederland. De AI-faciliteit en AI-Gigafabriek zijn initiatieven die gezamenlijk bijdragen aan de nodige AI-infrastructuur.
- Voor het AI-Gigafabrieken-initiatief wordt uitgegaan van een publiek-private constructie. Daarbij is het uitgangspunt dat 65% van de investeringsuitgaven (CAPEX) wordt gedragen door private partijen en maximaal 35% door publieke middelen van de Europese Commissie en de lidstaten om deze investeringen minder risicovol te maken.
- Ter voorbereiding op de Call for Expression of Interest heeft EZ samen met RVO en OCW een Nederlandse interessepeiling en bijeenkomst georganiseerd.